

Målsætninger og gunstig bevaringsstatus

Problemstilling: Er den danske definition og brug af målsætninger og gunstig bevaringsstatus i natura 2000 områderne i overensstemmelse med direktivet?

Bevaringsmålsætninger, den EU-retlige definition

Ordet bevaringsmålsætning fremgår af habitatdirektivetsⁱ art. 6, stk. 3, 1. pkt., der har følgende ordlyd:

*”Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til **bevaringsmålsætningerne** for denne”.*

Bestemmelsen forudsætter, at der er bevaringsmålsætninger for Natura 2000-områder, ellers kan myndighederne ikke foretage en vurdering af planer og projekters påvirkning af områderne.

Kommissionen har i et notat fra november 2012 uddybet, hvad der menes med bevaringsmålsætninger, og hvordan disse fastsættes. I ”Kommissionens notat om fastsættelse af bevaringsmålsætninger for natura 2000-lokaliteterⁱⁱⁱ” begrundes det indledningsvist, hvorfor der er krav om bevaringsmålsætninger. Kommissionen henviser til art. 6, stk. 3 men også præamblen og konstaterer, at bevaringsmålsætninger er nødvendige:

”for at identificere lokalitetsrelaterede bevaringsmålsætninger og for at gennemføre passende vurderinger af planer og projekters virkninger på en lokalitet”

En bevaringsmålsætning defineres på den baggrund som følgende i notatets afsnit 2:

”En bevaringsmålsætning er derfor helt generelt en angivelse af det overordnede mål for de arter og/eller naturtyper, som en lokalitet er udpeget til, så det kan bidrage til at opretholde eller opnå en gunstig bevaringsstatus for de relevante naturtyper og arter på nationalt, biogeografisk eller europæisk plan.”

De arter og naturtyper, som skal omfattes af bevaringsmålsætningen for området, er,

”alle arter og naturtyper af fællesskabsinteresse i habitatdirektivet og fuglearter i bilag I i fugledirektivet, som i væsentlig grad er til stede på en Natura 2000-lokalitet, samt for regelmæssigt tilbagevendende trækfuglearter.” (se notatets afsnit 4)

...

Det er dog ikke nødvendigt at fastlægge særlige bevaringsmålsætninger eller iværksætte særlige bevaringsforanstaltninger for arter eller naturtyper, hvis tilstedeværelse på lokaliteten ikke er væsentlig ifølge Natura 2000-standardformularen [dvs. alle arter, som har en ikke væsentlig bestandstørrelse og tæthed i forhold til de bestande, som findes på det nationale område (kategori D for bestandstørrelse), naturtyper angivet med en ikke væsentlig repræsentativitet (kategori D)]”.

I notatet angives en række råd ved myndighedernes fastsættelse af målsætningerne:

*”**vær specifik** – henvis til et bestemt element (art eller naturtype) af interesse, og fastsæt de nødvendige betingelser for at opfylde bevaringsmålsætningen*

vær målbar og rapporterbar – gør det muligt at foretage overvågning for at bestemme, om bevaringsmålsætningerne er opfyldt i henhold til habitatdirektivets artikel 17

vær realistisk – inden for en rimelig tidsgrænse og ressourceanvendelse

vælg en konsekvent tilgang – bevaringsmålsætninger bør så vidt muligt struktureres ens i alle havlokaliteter ... samt på lokaliteter, som støtter samme elementer, ligesom der bør anvendes tilsvarende egenskaber og mål til at beskrive en gunstig status og

vær omfattende – egenskaberne og målene bør omfatte de kendetegn for arten eller naturtypen, som er nødvendige for at beskrive dens status som enten gunstig eller ugunstig.”

Målsætningerne skal ikke opfyldes inden for en konkret dato.

Der foreligger

Bevaringsmålsætninger, den danske forståelse

I Danmark har lovgiver valgt at stille krav om bevaringsmålsætninger ved lov. Forpligtelsen fremgår af miljømålslovensⁱⁱⁱ §§ 37-41.

§ 37 fastslår myndighedernes forpligtelse til at udarbejde natura 2000-planer. § 39 fastslår, at planen skal indeholde mål for naturtilstanden, og § 41 fastsætter kravene til disse mål. § 41 har følgende ordlyd:

”§ 41

Fastsættelse af mål for naturtilstanden på grundlag af basisanalysen skal ske med henblik på at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus. Efter en klassificering og afvejning af eventuelt modstridende naturinteresser inden for det enkelte internationale naturbeskyttelsesområde fastsættes mål for området. Der kan fastsættes forskellige mål for delområder inden for et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Stk. 2. Miljø- og fødevareministeren skal fastsætte nærmere regler om fastsættelse af mål for naturtilstanden.”

De nærmere regler omtalt i § 41, stk. 2 er fastsat i bekendtgørelse nr. 1604 af 15. december 2014 om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder^{iv}.

Efter bekendtgørelsens § 3, stk. 1, skal der

”For hvert udpeget internationalt naturbeskyttelsesområde fastsættes mål for områdets naturtilstand. Der kan fastsættes forskellige mål for delområder inden for det udpegede område.”.

ⁱ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:31992L0043&from=DA>.

ⁱⁱ Kommissionens notat om fastsættelse af bevaringsmålsætninger for natura 2000-lokaliteter, november 2012,

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/commission_note/commission_note2_DA.pdf

iii Bekendtgørelse nr. 1531 af 8. december 2015 /2015 af lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (Miljømålsloven), <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=175916>.

iv bekendtgørelse nr. 1604 af 15. december 2014 om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder, <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=166302>.